

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten samt om ändring av 8 § i lagen om förmyndarverksamhet och 6 § i lagen om rättshjälpsbyråer

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 29 april 2008 en proposition med förslag till lag om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten samt om ändring av 8 § i lagen om förmyndarverksamhet och 6 § i lagen om rättshjälpsbyråer (RP 45/2008 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Markku Helin, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Jyri Inha, regeringsråd Heli Backman och regeringsråd Leena Lehtonen, finansministeriet
- arbetsmarknadsjurist Mika Saarinen, Statens arbetsmarknadsverk
- direktör för rättshjälpsverksamheten Liisa Vehmas, Helsingfors rättshjälpsbyrå
- häradsskrivare Pirjo Halonen, magistraten i Esbo
- häradsskrivare Torsti Patakangas, magistraten i Lappland
- ledande allmän intressebevakare Esko Parviainen, Helsingfors stad, intressebevakningsbyrån inom förmyndarverksamheten
- ledande allmän intressebevakare Merja Virtanen, Jyväskylä stad

- planeringsdirektör Jari Sokka, Kommunernas pensionsförsäkring
- specialmedarbetare Tuuli Tarukannel, Kommunala arbetsmarknadsverket, även som representant för Finlands Kommunförbund
- arbetsmarknadsombud Juha Isoniemi, Offentliga och privata sektorns funktionärsförbund Jyty
- jurist Kirsi Mäkinen, De Utvecklingsstördas Stödförbund
- advokat Eija Karimaa, Finlands Advokatförbund
- advokat, offentligt rättsbiträde Arsi Rantanen, Finlands Juristförbund rf, även som representant för Julkiset Oikeusavustajat ry
- ombudsman Varpu Kettunen, Alzheimer Centralförbundet rf
- jurist Päivi Ahonen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- jurist Pirkko Janas, Löntagarorganisationen Pardia rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä
- Tusby kommun/Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalveluyksikkö
- Finansbranschens centralförbund
- Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- Personalföreningen vid Justitieförvaltningen PJF rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om hur intressebevakningstjänster ska ordnas inom förmyndarverksamheten. Lagen hör samman med kommun- och servicestrukturreformen och innebär att produktionen av intressebevakningstjänster överförs från kommunerna till staten.

Meningen är att justitieministeriet ska sköta den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av intressebevakningstjänsterna, medan de statliga rättshjälpsbyråerna ska svara för hur tjänsterna ordnas på det regionala planet. För produktionen av intressebevakningstjänster ska det finnas en eller flera tjänster som allmän intressebevakare vid rättshjälpsbyråerna och ett

tillräckligt antal biträdande personal. Om det behövs ska intressebevakningstjänster också kunna köpas av tjänsteleverantörer som uppfyller lagstadgade krav.

Den personal som är heltidsanställd i intressebevakningsuppgifter när den föreslagna lagen träder i kraft ska ha rätt att på lagfästa villkor och med sitt samtycke bli utnämnd till tjänster som inrättas vid en rättshjälpsbyrå.

Dessutom föreslås en smärre ändring i 8 § i lagen om förmyndarverksamhet och i 6 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Regeringen föreslår att lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten (443/1999, nedan organiseringslagen) ska ersättas med en ny lag med samma namn. Samtidigt förs ansvaret för att tillhandahålla intressebevakningstjänster över från kommunerna till staten. Förslaget baserar sig på 8 § 1 mom. 3 punkten i lagen om en kommun- och servicestrukturreform (169/2007, nedan ramlagen), där det föreskrivs att staten övertar ansvaret för att ordna och finansiera de uppgifter som ålagts kommunerna i lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten. Överföringen av uppgifterna och det finansiella ansvaret ska genomföras genom ändringar i speciallagstiftning (RP 155/2006 rd).

I samband med den statsfinansiella ramen för 2009—2012 framhöll utskottet vikten av att noga utvärdera de ekonomiska, personella och andra konsekvenserna av lagstiftningen (LaUU 5/2008 rd). Det är viktigt att se till att rättshjälpsbyråerna har adekvata resurser att ordna med intressebevakning och att anslagen

också beaktas i styrningen och utvecklingen av verksamheten. Vidare är det viktigt att försäkra sig om att det finns tillräckligt med personal för dels intressebevakning, dels rättshjälp.

Följaktligen anser utskottet propositionen vara nödvändig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslag 2 och 3 utan ändringar och lagförslag 1 med följande anmärkningar och ändringsförslag.

1. Lag om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten

Tryggad standard och tillgång på tjänster

Justitieministeriet ska svara för den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av intressebevakningstjänsterna. Landet ska indelas i intressebevakningsområden bestående av en eller flera kommuner. I områdena ska statens rättshjälpsbyrå ordna och tillhandahålla intressebevakningstjänster. I förekommande fall får tjänster också köpas av leverantörer som uppfyller vissa föreskrivna villkor, till exempel av en kommun eller en samkommun.

Det är vidare viktigt att både standarden och den regionala tillgången på tjänster tryggas i

hela landet i överensstämmelse med målen i ramlagen. I fortsättningen kommer personalen inom den allmänna intressebevakningen att arbeta i större enheter. Det ger bättre möjligheter att förbättra yrkeskunskapen och bredda kompetensen samtidigt som verksamheten blir mindre sårbar. Också exempelvis under semestrarna kommer tjänster att kunna tillhandahållas bättre än nu. Men det är ändå viktigt att hålla ett öga på att inte alltför många tjänsteställen försvinner. Klienterna kan ha bland annat ha svårigheter med att röra sig och det kan många gånger krävas personlig kontakt för att reda upp svåra frågor. Följaktligen är det viktigt att det fortfarande går att få tjänster relativt enkelt och inte alltför långt borta och att tillgången till personlig service inte minskar. Också de språkliga rättigheterna måste tillgodoses i enlighet med 1 § 3 mom. i ramlagen.

För en hög standard på intressebevakningen är det viktigt att huvudmännen inte är alltför många och att justitieministeriets förvaltningsområde har adekvata resurser för tjänsterna. Inom en snar framtid kommer äldrebefolkningen att utgöra en större andel av befolkningen än nu. Det är sannolikt att behovet av intressebevakning ökar när befolkningen blir äldre. När resursbehoven undersöks, bör detta beaktas.

Tjänster som allmän intressebevakare

Enligt 2 § ska rättshjälpsbyråerna ha en eller flera tjänster som allmän intressebevakare och tillräckligt stor biträdande personal. Det kan finnas tjänster som ledande allmän intressebevakare. En del av de sakkunniga var kritiska mot bestämmelsen att tjänsten som allmän intressebevakare ska få kombineras med en annan tjänst. Utskottet menar att bestämmelsen om kombinerade tjänster är befogad eftersom den säkerställer att tjänster kan tillhandahållas effektivt och ändamålsenligt. Det viktiga är att man kan säkerställa tillgången till nödvändig juridisk och annan expertis. I vissa fall kan den bästa lösningen vara att kombinera en intressebevakartjänst med en tjänst som rättsbiträde. Om en tjänst som allmän intressebevakare är kombinerad med en tjänst som allmänt rättsbiträde, är det allmänna

rättsbiträdet underställt advokatföreningen också i sitt arbete som intressebevakare, framhåller regeringen i motiven till propositionen. Situationen är alltså densamma som för advokater som tar ett uppdrag som intressebevakare.

Behörighetsvillkor för allmän intressebevakare

En allmän intressebevakare ska ha de färdigheter och den erfarenhet och utbildning som behövs för att sköta uppgiften ändamålsenligt, sägs det i 4 § 1 mom. Bestämmelsen är densamma som i den gällande lagen, men kompletterad med utbildning, och det är viktigt att utbildning nämns. En del sakkunniga ansåg att behörighetsvillkoren bör preciseras vad gäller utbildningsnivå och utbildningskvalitet. Intressebevakarna kan ha mycket varierande uppgifter på flera olika kravnivåer. Idealet vore att tjänsteleverantörerna hade personal med ett brett kompetensspektrum med expertis i bland annat juridik, ekonomi och socialt arbete. Det är inte lämpligt att ställa kompetenskrav som bara beaktar en viss typ av kompetens, anser utskottet.

Jäv för allmän intressebevakare

I 5 § finns bestämmelser om jäv för allmänna intressebevakare. Bestämmelserna behövs eftersom det i framtiden vanligen är rättshjälpsbyråer som står för intressebevakningsverksamheten. Regeln gäller specifika ärenden och kan bli aktuell i ett ärende där intressebevakaren eller någon annan som är anställd hos samma serviceproducent tidigare har förhandlat med motparten eller på annat sätt biträtt motparten i samma ärende eller i ett annat ärende där de omständigheter som kommit fram kan ha betydelse för det aktuella ärendet. Dessutom tillämpas bestämmelserna om intressebevakare i lagen om förmyndarverksamhet. I 7 § 2 mom. föreskrivs om situationer då en serviceproducent inte kan anvisa en ojävig person för ett intressebevakningsuppdrag.

Jävsbestämmelsen motsvarar den bestämmelse som Finlands Advokatförbund tillämpar i liknande situationer. Regleringen räcker till, anser utskottet. Men justitieministeriet bör ge akt på

vilken typ av jävssituationer det uppstår och bedöma om lagstiftningen bör ändras. Dessutom bör jävsfrågorna uppmärksammas i utbildningen.

Här kan också noteras att 9 § i lagen om statliga rättshjälpsbyråer (258/2002) föreskriver att bestämmelserna om jäv för advokater också gäller för offentliga rättsbiträden. I fråga om jäv för advokater gäller 13 § i anvisningarna om god advokatsed. Därmed är offentliga rättsbiträden som regel skyldiga att tacka nej till ett uppdrag om motparten är en person som har en allmän intressebevakare som är anställd vid samma rättshjälpsbyrå.

Personalens situation

Överföringen av intressebevakningsverksamheten baserar sig på 8 § 1 mom. 3 punkten i ramlagen, där det föreskrivs att staten övertar ansvaret för att ordna och finansiera de uppgifter som ålagts kommunerna i lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten.

Överföringen av de uppgifter och det finansieringsansvar som avses i 8 § ska genomföras genom särskilda propositioner till riksdagen och utifrån dem beslutar riksdagen hur överföringarna ska genomföras och själva innehållet i ändringen (FvUB 31/2006 rd — RP 155/2006 rd). Riksdagen har också fått propositioner om överföring av konsumentrådgivning och underhållsstödsfrågor (RP 54/2008 rd och RP 49/2008 rd).

Ramlagen utgår från att personalens ställning tryggas i den nya situationen.

I 13 § 2 mom. i ramlagen sägs det att de omorganiseringar som avses i lagen och som leder till att personalen byter arbetsgivare betraktas som överlåtelse av rörelse. Detta gäller också när uppgifter som avses i ramlagen förs över från kommunerna till staten eller Folkpensionsanstalten. När ramlagen kom till var tanken att man vid överföringar inte skulle behöva utreda särskilt om villkoren för överlåtelse av rörelse är uppfyllda. Dessutom har kommunsektorn vid interna omorganiseringar enligt 13 § 3 mom. i ramlagen inte rätt att säga upp personal i vissa situationer. Förbudet gäller i fem år.

Enligt motiven till propositionen är det meningen att bestämmelserna om överlåtelse av rörelse bara ska tillämpas på personal som de facto flyttar. Den rättsliga grunden för personalöverföringar är därmed inte att en uppgift förs över från kommunerna till staten (överlåtelse av rörelse), utan överföringar regleras genom speciallag. När uppgifter förs över mellan kommuner och stat, avgörs personalstyrkan särskilt från fall till fall utifrån behoven för de nya uppgifterna och i överensstämmelse med den aktuella speciallagen.

Enligt uppgifter från kommunavdelningen vid finansministeriet diskuterade man främst villkoren för personalen i kommunerna och samkommunerna vid interna omorganiseringar. Däremot fanns det vid beredningen av ramlagen ingen tydlig bild av hur många anställda som skulle flyttas över från kommunerna till staten och Folkpensionsanstalten. Också i det här fallet var tanken att så många anställda skulle flytta över som uppgifterna i den nya organisationen kräver. Man visste inte då i hur hög grad personalbehovet skulle beröras av att uppgifter förs över och tjänsteutövningen centraliseras. Det var tänkt att de anställda skulle flytta över till den nya arbetsgivaren enligt principen om överlåtelse av rörelse, när antalet anställda står klart.

Med stöd av 13 § 3 mom. i lagförslaget utnämns de ordinarie tjänsteinnehavare som har anställts i en tjänst som inrättats före den 1 april 2008 och som i huvudsyssla arbetar med intressebevakningstjänster med sitt samtycke till en tjänst som inrättas vid en rättshjälpsbyrå inom det rättshjälpsdistrikt som producenten av tjänster arbetar i. Datumet är viktigt när lagen ska verkställas. För att tjänsteleverantörerna ska kunna planera sin tjänste- och personalstruktur måste de veta i förväg hur många anställda som ska föras över. Enligt en utredning har grundtanken varit att en tjänst eller en arbetsuppgift måste ha funnits före den 1 april 2008. Följaktligen har anställda överföringsrätt direkt med stöd av lag, om de till exempel har anställts i ett tjänsteförhållande på grundval av 44 § 2 mom. i kommunallagen utan att det enkom har inrättats en

tjänst om arbetsuppgiften fanns till redan före den 1 april 2008.

Vidare anges antalet överförda medarbetare i termer av huvudsyssla. I det här fallet avser huvudsyssla att den arbetstid som går åt till intressebevakning ska vara minst 70 procent av full arbetstid, när den aktuella lagen träder i kraft. För tydlighetens skull framhåller utskottet att definitionen, 70 procent av full arbetstid, avser de berörda medarbetarnas arbetstid. Om arbetstiden är till exempel 18 timmar i veckan, har personen alltså rätt att bli överförd, när den arbetstid som går åt till intressebevakning är minst 70 procent av den arbetstiden. Propositionen nämner visserligen bara personer med deltidspension, men överföringsrätten gäller också andra deltidsanställda som uppfyller kriteriet.

Enligt propositionen var det 2007 ungefär 590 personer som arbetade med allmän intressebevakning i kommunerna. Av dem var ungefär 330 allmänna intressebevakare och ungefär 190 biträdande personal. Utifrån en enkät som gjordes i maj 2007 bedömer regeringen att det finns cirka 430 anställda som uppfyller kriteriet på 70 procent och därför har rätt att bli överförda.

Vid överlåtelse av rörelse övergår arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter till den som övertar rörelsen och arbetstagarna flyttar automatiskt över till den som övertar rörelsen (25 § och 39 § 2 mom. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 1 kap. 10 § och 7 kap. 5 § i arbetsavtalslagen (55/2001)). De anställda har inte rätt att ensidigt motsätta sig överföringen och stanna kvar hos den som överlåter rörelsen. Den som inte vill flytta över har rätt att säga upp sig med kortare uppsägningstid än normalt.

Den föreslagna lagen skiljer sig från principen om överlåtelse av rörelse bland annat på den punkten att anställda med sitt samtycke kan utnämnas till en tjänst vid en rättshjälpsbyrå. Lagen föreskriver alltså inte att en anställd som uppfyller kriterierna är skyldig att flytta över, utan han eller hon ska ha rätt att flytta över till en tjänst vid en rättshjälpsbyrå.

I detta sammanhang vill utskottet påpeka att 13 § 3 mom. föreskriver att den överförda personalen ska utnämnas till tjänster i det rättshjälps-

distrikt där serviceproducenten är verksam. Rättshjälpsdistriktet följer huvudsakligen hovrättsdistriktens gränser och är därför mycket stora. Ett av målen med lagen är att personalen inte ska få orimligt långa resor till jobbet. För en smidig verksamhet är det också bra att utnyttja personalens lokalkännedom. Följaktligen föreslår utskottet att den andra meningen i 13 § 3 mom. kompletteras med att alla som flyttar över ska få arbete inom samma pendlingsområde, om det är möjligt.

I den aktuella propositionen föreslås det likaså i en del andra propositioner om överföring av personal (RP 49/2008 rd och RP 54/2008 rd) att bestämmelser om den flyttande personalens rättigheter ska utfärdas särskilt och att rättigheterna då i så hög grad som möjligt ska vara identiska med den överförda personalens rättigheter vid överlåtelse av rörelse.

Bestämmelser om den personal som överförs finns i 13 § 4 mom. I propositionen sägs att personalen får behålla sin lön i euro som den var när överföringen gjordes. Personalen förs över som så kallade gamla arbetstagare. Överföring är ingen orsak att säga upp personal. Personalen har rätt att ta med sig sin intjänade kommunala semester till den statliga tjänsten och semestern får tas ut i lediga dagar. Personalen får också behålla sin kommunala tilläggspension, föreskrivs det i 13 § 5 mom.

Propositionen har inga bestämmelser om att den nya arbetsgivaren ska tillämpa kollektivavtalen fram till slutet av avtalsperioden, vilket är en av principerna vid överlåtelse av rörelse. I stället sägs det att de kommunala tjänste- och kollektivavtalen inte ska tillämpas efter den tidpunkt då personalen överförs och att personalen i stället ska omfattas av statens kollektivavtal. Regeringen anser inte avtalssuccessionen vara befogad i dessa fall, eftersom de särskilda avtalen för ämbetsverken inte heller fortsätter att gälla i de mottagande organisationerna vid interna statliga omorganiseringar. Att personalen kommer att omfattas av de statliga kollektivavtalen betyder, enligt utskottets uppfattning, att den överförda personalens löner justeras vid den tidpunkt och enligt de villkor som tjänste- och

kollektivavtalen på central statlig nivå föreskriver.

Den som inte flyttar över till staten får stanna kvar i kommunal tjänst, sägs det i propositionen. När staten övertar intressebevakningsverksamheten, berörs inte de som stannar kvar i kommunal tjänst av det uppsägningskydd som anges i 13 § 3 mom. i ramlagen. Men personalen är skyddad genom lagen om kommunala tjänsteinnehavare och de som är anställda med arbetsavtal av uppsägningsbestämmelserna i arbetsavtalslagen. Uppsägningar måste vara motiverade av ekonomiska eller produktionsmässiga skäl. Det betyder att arbetet måste ha minskat, men också att personalen med avseende på sin yrkeskunskap och förmåga rimligen inte kan flyttas över till andra arbetsuppgifter som inte i väsentlig grad skiljer sig från de nuvarande arbetsuppgifterna eller alternativt omskolas. Det bör också noteras att de som stannar kvar i kommunerna till största delen huvudsakligen arbetar med något annat än intressebevakning. Det förefaller som regel inte sannolikt att uppsägningskriterierna uppfylls inom kommunsektorn eftersom kommunerna kommer att behöva nyanställa i stor skala, när efterfrågan på tjänster ökar med den åldrande befolkningen och personalen blir pensionerad.

I detta fall bestäms personalens villkor inte exakt på samma sätt som vid överlåtelse av rörelse och bestämmelserna innefattar inte alla element som är typiska i sådana situationer. I vissa avseenden är avstegen från bestämmelserna för överlåtelse av rörelse till fördel för de anställda. Sammantaget sett anser utskottet att personalens ställning och fortsatta anställning i detta fall säkerställs i ramlagens anda. Därför tillstyrker utskottet förslaget.

Möbler och utrustning som används för att producera intressebevakningstjänster

Lagförslagets 13 § 7 mom. gäller bland annat kommunens skyldighet att på begäran av en rättshjälpsbyrå utan ersättning överlåta möbler, utrustning, adb-program och andra för myndig-

hetens verksamhet behövliga inventarier till rättshjälpsbyrå, om dessa har använts uteslutande för produktion av intressebevakningstjänster. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att trygga en flexibel övergång av uppgifterna från kommun till rättshjälpsbyrå. Regeringen motiverar bestämmelsen med att staten har betalat ersättning till kommunerna för produktionen av intressebevakningstjänster.

Den ersättning som kommunerna fått enligt 6 § i den gällande organiseringslagen har baserats på de genomsnittliga kostnaderna för en ändamålsenlig produktion av tjänsterna, inte de verkliga kostnaderna. Kommunerna började få ersättning först när den lagen trädde i kraft i början av december 1999. Före det betalade staten ingen ersättning för de kostnader som upphandling av utrustning och andra tillgångar gav upphov till. Utskottet anser därför att förslaget att inventarier ska överlåtas utan ersättning inte är motiverat. En flexibel överföring av uppgifterna kan tryggas på lämpligt sätt också till exempel genom att ge rättshjälpsbyråerna tidsbegränsad dispositionsrätt till inventarierna. Överlåtelseskyldigheten i 13 § 7 mom. föreslås bli ändrad till en skyldighet att utan ersättning överlåta tillgångarna till rättshjälpsbyråns disposition i tre års tid. Den föreslagna nyttjanderätten på tre år motsvarar längden på den nyttjanderätt som föreslås senare i samma moment i fråga om lokaler och tele- och datakommunikation. En treårsperiod ger rättshjälpsbyråerna möjlighet att skaffa de lokaler och den utrustning de behöver för att producera intressebevakningstjänster eller att förhandla med kommunen om eventuella andra arrangemang.

Förslag till beslut

Lagutskottet föreslår således

att lagförslag 2 och 3 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 i övrigt godkänns enligt propositionen, men 13 § med följande ändringar:

13 §

Övergångsbestämmelser

(1 och 2 mom. som i RP)

3. När tjänsterna som allmän intressebevakare, ledande allmän intressebevakare eller personal som biträder de allmänna intressebevakningarna tillsätts första gången i rättshjälpsbyråerna får detta ske utan att tjänsterna förklaras lediga. En ordinarie tjänsteinnehavare som har anställts i en tjänst som inrättats före den 1 april 2008 och som i huvudsyssla arbetar med intressebevakningstjänster hos en producent av tjänster som avses i 2 § 1 eller 2 mom. i den tidigare lagen, utnämns med sitt samtycke till en tjänst som inrättas vid en rättshjälpsbyrå inom det rättshjälpsdistrikt *och, om möjligt, i en pendlingsregion* som producenten av tjänster arbetar i. Med samtycke av tjänstemannen får denne också utnämnas till en tjänst som inrättas vid en rättshjälpsbyrå inom ett annat rättshjälpsdistrikt. Med huvudsyssla avses här att den arbetstid som tjänstemannen använt för intressebevakning har utgjort minst 70 procent av full arbetstid vid den tidigare nämnda tidpunkten. Vad som ovan föreskrivs om tjänster och tjänsteinnehavare gäller också uppgifter och anställda i arbetsavtalsförhållande. De som anställts på viss tid för att producera intressebevakningstjänster överförs till en rätts-

hjälpsbyrå för motsvarande tidsperiod. Denna personal utnämns av direktören för rättshjälpsverksamheten.

(4—6 mom. som i RP)

7. Kommuner och samkommuner som producerar intressebevakningstjänster med stöd av 2 § i den tidigare lagen, är på begäran av en statlig rättshjälpsbyrå som avses i 1 § 2 mom. skyldiga att utan ersättning överlåta möbler, utrustning, adb-program och andra för myndighetens verksamhet behövliga inventarier *till rättshjälpsbyråns disposition i tre års tid*, om dessa har använts uteslutande för produktion av intressebevakningstjänster. För intressebevakningen behövliga handlingar som gäller en huvudman eller hans eller hennes angelägenheter och som upprättats eller tagits emot i intressebevakningsuppdraget ska likaså överlåtas utan ersättning. Dessutom är producenterna av tjänster skyldiga att till rättshjälpsbyråerna mot skälig ersättning för tre år räknat från ikraftträdandet av denna lag överlåta nyttjanderätten till kontorslokaler och tele- och datakommunikation som uteslutande använts för produktion av intressebevakningstjänster. Begäran om överlåtelse av ägande- och nyttjanderätten får framställas redan före ikraftträdandet av denna lag så snart den har blivit stadfäst och senast 31 december 2008.

Helsingfors den 10 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Heidi Hautala /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Paavo Arhinmäki /vänst
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsa Kataja /saml
Krista Kiuru /sd

Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Markku Pakkanen /cent
Lyly Rajala /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Tero Rönni /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.

RESERVATION

Motivering

Regeringen anser i sin proposition att överföringen av intressebevakningstjänster till staten i enlighet med lagen om en kommun- och servicestrukturereform ska anses vara överlåtelse av rörelse för de kommunanställdas vidkommande. Ändå förbinder sig regeringen inte i denna proposition om överföring av tjänsterna till att följa principen om överlåtelse av rörelse. Lagförslaget avviker till vissa delar från 13 § 2 mom. i strukture reforms lagen.

Lagförslaget utgår från att alla de som är anställda av en kommun eller samkommun när denna lag träder i kraft och som då arbetar med produktion av intressebevakningstjänster i en tjänst som inrättats före den 1 april 2008 kan utnämnas till motsvarande uppgifter i nya tjänsteförhållanden som inrättas vid rättshjälpsbyråer. Vi anser att slutdatum för övergångsperioden borde ha varit den 25 april 2008 eftersom propositionen överlämnades då.

Förslag

Vi föreslår således

att lagförslag 2 och 3 godkänns i enlighet med betänkandet och

att lagförslag 1 i övrigt godkänns enligt betänkandet, men 13 § med följande ändringar:

13 §

Övergångsbestämmelser

(1 och 2 mom som i LaUB)

3. *De omorganiseringar som denna lag avser och som leder till att personalen byter arbetsgivare betraktas som överlåtelse av rörelse.* En ordinarie tjänsteinnehavare som har anställts i en tjänst som inrättats före den 25 april 2008 och som i huvudsyssla arbetar med intressebevakningstjänster hos en producent av tjänster som avses i 2 § 1 eller 2 mom. i den tidigare lagen, utnämns med sitt samtycke till en tjänst som inrättas vid en rättshjälpsbyrå inom det rättshjälpsdistrikt och, om möjligt, i en pendlingsregion som producenten av tjänster arbetar i. Med samtycke av tjänstemannen får denne också utnämnas till en tjänst som inrättas vid en rättshjälpsbyrå inom ett annat rättshjälpsdistrikt. Med huvudsyssla avses här att den arbetstid som tjänstemannen använt för intressebevakning har utgjort minst 70 procent av full arbetstid vid den tidigare nämnda tidpunkten. Vad som ovan föreskrivs om tjänster och tjänsteinnehavare gäller också uppgifter och anställda i arbetsavtalsförhållande. De som anställts på viss tid för att producera intressebevakningstjänster överförs till en rättshjälpsbyrå för motsvarande tidsperiod. Denna personal utnämns av direktören för rättshjälpsverksamheten.

(4—7 mom. som i LaUB)

Helsingfors den 10 juni 2008

Krista Kiuru /sd
Tero Rönni /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd

Ilkka Kantola /sd
Paavo Arhinmäki /vänt
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf